

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

DUS.II.0702.6.2016.BB

Warszawa, dnia 08 lipca 2016 r.

SEKRETARIAT GABINET MARSZAŁKA SENATU
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 12.07.16 zał.
nr. 4355 podpis.
wpłynęło dn. 11.07.2016r.
nr. 2335 podpis.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Roberta Gawła podczas 20. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 czerwca br. w sprawie rekompensat dla dzieci wojny, które w okresie II wojny światowej doznały represji i krzywd ze strony okupanta, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Przepisami ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1206, z późn. zm.) uregulowana została sprawa uprawnień przysługujących kombatantom oraz osobom represjonowanym.

Uprawnienia te przysługują osobom, które brały udział w wojnach, działaniach zbrojnych i powstaniach narodowych wchodząc w skład formacji wojskowych oraz organizacji walczących o suwerenność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Uprawnieniami tymi objęte są także osoby, które podlegały represjom wojennym i okresu powojennego, jak przykładowo z tytułu przebywania: w hitlerowskich więzieniach, obozach koncentracyjnych, ośrodkach zagłady, gettach, na przymusowych zesłaniach i deportacji w ZSRR.

Status ofiary represji przysługuje także osobom, które z przyczyn politycznych, narodowościowych, religijnych i rasowych przebywały w miejscach odosobnienia, w których pobyt dzieci do lat 14 miał charakter eksterminacyjny, a osoby tam osadzone pozostawały w dyspozycji hitlerowskich władz bezpieczeństwa.

Natomiast przepisami ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. z 2014 r. poz.

1001) uregulowano sprawę przyznania świadczenia pieniężnego osobom deportowanym do pracy przymusowej. Uprawnienie do tego świadczenia uzależnione jest od wykazania przesłanki deportacji lub wywiezienia do pracy przymusowej (również w granicach przedwojennej Polski), która trwała co najmniej sześć miesięcy. O świadczenie to mogą występować między innymi dzieci wywiezione wraz z rodzicami deportowanymi do pracy przymusowej, pod warunkiem, że ich pobyt w miejscu pracy przymusowej rodziców trwał nie mniej niż 6 miesięcy.

Należy także zwrócić uwagę na przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. Nr 249, poz. 1824, z późn. zm.). Przepisami tej ustawy zostało określone prawo do świadczenia pieniężnego i uprawnień przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych, tj. osobom, które nie wchodząc w skład formacji wojskowych, zmilitaryzowanych służb państwowych lub formacji zbrojnych ruchu oporu, doznały naruszenia sprawności organizmu powodującego całkowitą niezdolność do pracy, poprzez utratę wzroku w wyniku działań wojennych w okresie wojny 1939-1945, bądź eksplozji niewypałów lub niewybuchów pozostałych po wojnie 1939-1945, na terytorium kraju.

Wielokrotnie przedmiotem prac Sejmu, zarówno IV, V, VI i VII kadencji, była sprawa przyznania świadczeń dla małoletnich ofiar wojny 1939-1945. Sprawa ta nie doczekała się realizacji poprzez uchwalenie ustawy.

Stosowane w okresie działań wojennych represje dotknęły boleśnie całe społeczeństwo, a traumatyczne przeżycia odcisnęły piętno na życiu wielu milionów ludzi, w tym dzieci.

Bolesne doświadczenia, utrata rodziców, najbliższych członków rodziny, warunki życia, strata części lub całości majątku rodzinnego, tym wszystkim osobom, których okres dzieciństwa oraz młodości przypadł w okresie wojny daje poczucie krzywdy lub niesprawiedliwości, będące następstwem różnorodnych form działań różnych podmiotów oraz poszczególnych osób w okresie wojny.

Jeżeli chodzi o podniesioną kwestię oszacowania liczby osób, które mogłyby być objęte świadczeniem rekompensującym doznane represje oraz krzywdy w okresie wojny, to należy podkreślić, że trudno jest wskazać rzeczywistą liczbę takich osób.

Koniecznym jest zauważenie, że dziesiątki tysięcy osób poszkodowanych przez systemy totalitarne oczekuje różnych form zadośćuczynienia za doznane krzywdy.

Natomiast Państwo Polskie stara się otaczać swoich Obywateli opieką z tytułu wydarzeń sprzed 70 lat na miarę swoich możliwości.

Z wyrazami szacunku
z up.

Marcin Zieliński
PODSEKRETAZ STANU